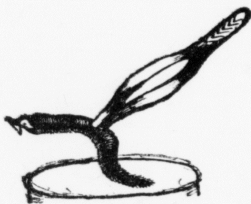

„Den praktiske huusven“

Middel mod tandpine

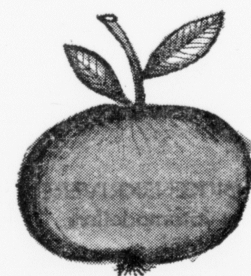
Blodigler sat på tandkod

Middel mod lopper

Tenden åbnes med bor

Æbler til langt ud på foråret

Urin kommer på en tallerken

FTER originalopskrift af E. Matzen, der for 120 år siden uegennyttigt samlede og udgav en række »Forskrifter og Anviisninger til Brug for Huusmødre og Huusfædre m. fl.«, bringer vi her gode råd mod »Snue, Lopper og Tandpine«

Tegninger:
MOGENS BECKER

Et Præservativ mod Shue

for Tandpine, og desuden øjeblikkeligen standsede den meget voldsomme Smerte.

Og skulle De under skattestrykket, huslejestigningerne og de tårnhøje fødevarerpriser føle Dem afskåret fra at benytte de moderne tandlægers vidundermaskiner, der ej heller er billige, kan De ved en enkelt huul Tand, der har Aabning fra oven udfylde denne, hvilket sker med Bor, Mastin eller Bly, men endnu sikrere er det at udbrænde Hullet med en gloende Staaltraad. Herved afstumpes Tandnerven imod Indvirkning af Luften og Mæden, og Smerten ophører. Det forrettes bedst ved en Chirurg, men man kan ogsaa gøre det selv med en tyk Staaltraad, der kan gaas ned i Tandens og bøies i Enden, dersom det behøves, forinden den bliver gjort gloende.

Naar intet vil hjælpe, saa maa Tandens trækkes ud; dog tilraades Enhver kun i Nødstilfælde at skride til dette Middel, der altid er smerteligt og ikke uden Fare.

Forkølelse hører ogsaa til de moderne lidelser. I gamle dage hed tilfældet Snue og kunne ifølge vor praktiske viden behandles på følgende måde:

Et Præservativ mod Snue er hver Morgen, naar man vasker sig, gjentagne Gange at trække saa meget koldt Vand som muligt op i Næsen, og at holde paa det, saalænge man er i Stand dertil. Det styrker Slimhinden og er tillige en behagelig Forfriskning, der ei kan undværes, naar man først har vænnet sig dertil. Folk, der jævnligt være stærkt plagede af Snue, ere efter Anvendelsen af dette simple Middel blevene aldeles befriede for denne Plage.

OG endelig må vi ikke glemme et yndet råd mod gigt, der ogsaa i dag kunne opnå stor popularitet, om blot snapeen kunne fås på recept.

Til indvortes Brug mod Behandling af Gigt anbefales Brugen af rigelig Brændevin og Salt, der er noksom bekendt og erkendt for sin Virksomhed mod denne Lidelse, dog er det uægteligen en noget angribende Cuur, som ikke Alle kunne taale.

TIL udvortes Brug fortjener at anbefales, at de lidende Dele ombindes med Hør og Hamp, helst det Sidste, eller at det lægges paa de Steder, hvor det ei kan ombindes. Det varmes paa Kakkelpotten og erstattes ved udmærket friskt, saa snart det er blevet fugtigt, hvilket det hos nogen snart bliver da det trækker stærkt, skjøndt ei lige meget hos Alle.

Hvilket jo altsammen er betryggende at vide, da det altid er rart, at der er forskel på menneskers fysiske og åndelige habitus. Individualitet bevares gennem alle tider. — Hvad enten man bruger nervø piller og penicillin eller kold vand til dryppende næser.

Ove Thulund.

I 1845 udkom på W. Luubs Bogtrykkerie i Nykøbing en bog, der selv i vor frisin-dede tid ville blive modtaget med en vis skepsis på grund af sin frivole titel, »Den praktiske Huusven«. Der må være en blønde. Vi er sandelig ikke snærpede — men alligevel, ud-give skrifter med gode råd til mandlige ulve, der lever af ægtekabeligt rov. Det er for stærkt.

Da vi fandt et eksemplar af det formodet utugtige skrift i bedstefars bogskab, blev vi derfor højlig forbavsede, idet vi altid har betragtet familiens nestor for en hædersmand med høje ægteskabelige idealer forankret i århundredeskiftets hendeende romantik. Men som alle foragede måtte vi naturligtvis tilfredsstille de syge-lige, depraverede kroge i vort sind ved yderligere at hidse de oprevne nerver, hvorfor vi med febrilske fingre fiskede bogen ud af reolen — blot for at konstatere, hvad man puslede med i midten af det forrige århundrede. En psykoanalytiker ville måske antyde, at vi i virkeligheden kun var ude efter et par gode råd for det tilfælde, at det nogen sinde skulle blive os forundt at spille elskerens rolle i et ægteskabeligt trekantsdra-ma. Men det er helt ved siden af. Vi er vor hustru tro. Det gulnede og fregnede titelblad oplyste, at forfatteren var en hr. E. Matzen, der uegennyttigt havde samlet en række »Forskrifter og Anviisninger til Brug for Huusfædre og Huus-mødre. Landoeconomer og Kjøbstadboere, deels Oversæt-telse af tyske polytechniske Værker, deels Originalier«.

VI indrømmer, at dette med de tyske polytechniske Værker, virkede en smule cho-kerende og dannede tågede fan-tasier om maskinelle anordnin-ger af middelalderligt tilsnit — men vor frygt viste sig at være ubegrundet, da vi slog op på indholdsfortegnelsen, der fra første linje afslørede, at vor gode husven havde haft helt andre praktiske gøremål i tan-kerne end elskovens kunst.

På pag. 1—4 fortæller Mat-zen således om kunsten »at conservere Æbler til langt ud paa Foraaret«. Senere lærer vi »at conservere Æg i længere Tid«. Så følger opskrift på hen-kogning af madvarer til lange sørejser, og vi belæres sågar om forskellen mellem vand i kogt og frisk tilstand.

Springer vi lidt videre i vær-ket, lærer vi om lopper, som selv de mest renlige kan kom-me ud for at stifte bekendt-skab med. Hvad skal man da gøre? Jo, hør nu blot:

»Nogle af de tykke Dele, som afsættes på Hestenes Urin, kommer på en Tallerken og sættes ind under Sengen, en anden Del heraf blandes med Eddike, hvormed Gulve og Sengesteder stænkes, eller end-nu bedre overvaskes uden at tørrer«.

Værst af alt i omgangen med lopper uden for cirkus mener Matzen er den ubehagelighed,

der opstår, når det lille unyt-tige væsen forvilder sig ind i det menneskelige øre. Skulle det overraskende ske, »saa put-tes lidt Bomuld i Øret; det trækkes rask ud efter et Par Minutters Forløb; Loppen hæn-ger fast med Benene dert, og følger ud med Bomulden«.

Er loppeplagen nu om dage en sjældenhed, må tandpinen siges at være lige så moderne i 1965 som i 1845. Som et pro-bat middel for tandlægeborets opfindelse anbefaler den alsdi-gue husven:

»Blodigler satte paa Tandkjø-det, pleie øjeblikkelig at stand-se Smerten, men efter 12—16

Timers Forløb vil den som of-test indfinde sig med forøget Styrke, hvilket forvædtes af, at Blodet, nogle Timer efter at Blodningen er ophørt, meget stærkt strømmer til det Sted, hvor Iglen har bidt; bedre er det derimod at sætte 1 eller 2 Igler paa den side, den eller de Tænder sidde. Smerten vil snart holde op, og ei lettelig rende tilbage, da Blodet derved kommer i en anden Circulation.

I en fodnote til dette besyn-delige råd forsikrer vor ven Matzen, at »dette Middel har jeg prøvet og fundet i høj Grad virksomt, da det befriede mig